

Riktlinjer för prövning av ansökningar om anställning som professor

Ansökan om befordran

Enligt 4 kap. 11 § högskoleförordningen skall en lektor som är anställd tills vidare vid en högskola efter ansökan befordras till professor, om lektorn har behörighet för en sådan anställning. Ämnesområdet för anställningen som professor skall vara detsamma som för anställningen som lektor.

Universitetet har fastställt en mall för hur ansökningar skall disponeras och hur vetenskapliga, pedagogiska och andra meriter bör redovisas.

Sakkunniga

Den sakkunniga skall i yttrandet över ansökan ta ställning till och tydligt redovisa om sökanden skall befordras eller inte och om sökanden uppfyller behörighetskraven eller inte.

Det finns inga föreskrifter i högskoleförordningen om vad som avses med vetenskaplig eller pedagogisk skicklighet. Universitetet får inte heller utfärda närmare föreskrifter om behörighet för anställning som professor. Fakultetsnämnden får dock meddela föreskrifter för utformningen av sakkunnigytrandet (4 kap. 22 § HF).

Humanistiska fakultetsnämnden vill därför som vägledning lyfta fram 1) vad som framkommit i beslut som Överklagandenämnden för högskolan fattat i relevanta ärenden, 2) vad som föreskrivs i Anställningsordning för anställning av lärare vid Stockholms universitet (AOSU).

1) Det formella behörighetskravet för anställning som professor - att ha visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet - är detsamma för en lektor som söker befordran till professor som vid tillsättning av en utlyst anställning som professor.

Lika stor omsorg skall enligt högskoleförordningen ägnas prövningen av den pedagogiska skickligheten som prövningen av den vetenskapliga skickligheten.

Överklagandenämnden har i ett antal yttranden över överklagandeärenden påpekat att behörighetsgrunderna för befordran till professor liksom för anställning som professor endast är vetenskaplig och pedagogisk skicklighet. Båda dessa behörighetsgrunder skall vara uppfyllda; obehörighet beträffande en av behörighetsgrunderna kan således inte uppvägas av en överkvalificering beträffande den andra behörighetsgrunden. Någon slutlig sammanvägning av vetenskapliga och pedagogiska meriter skall således inte ske utan en prövning görs för var och en av behörighetsgrunderna. Denna prövning bör utmynna dels i en helhetsbedömning av den sökandes samlade vetenskapliga meriter, dels i en helhetsbedömning av den sökandes samlade pedagogiska meriter.

En fråga som ofta aktualiseras i synnerhet i samband med prövningen av befordransansökningar är handledningen av forskarstudier till doktorsexamen. Förmågan att leda andras forskning förutsätter såväl vetenskapligt som pedagogiskt kunnande. Denna erfarenhet är också, oavsett vilken skicklighetsgrund den hänförs till, en sådan merit som enligt Överklagandenämnden bör tillmätas särskild betydelse vid bedömningen av om en sökande uppfyller behörighetskravet för anställning som respektive befordran till professor. Erfarenhet av forskarhandledning fram till doktorsexamen kan emellertid inte uppställas som

något ovillkorligt behörighetskrav. Det är inte uteslutet att de båda behörighetsgrunderna kan uppfyllas även utan att detta krav uppfylles. Den sökande förväntas i sådana fall dock ha väl vitsordad erfarenhet inom utbildningen på forskarnivå. För att befordran i detta läge skall komma i fråga bör det klart framgå av utredningen att den sökande ändå uppfyller behörighetskravet på såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet.

2) Den *vetenskapliga skickligheten* på professorsnivå skall ha visats genom självständiga forskningsinsatser som i betydande grad överstiger vad som krävs för docentkompetens, såväl kvalitativt som kvantitativt. Även planering och ledning av forskning skall tillmätas betydelse.

Den *pedagogiska skickligheten* på professorsnivå skall ha visats genom undervisning inom såväl grundutbildning som forskarutbildning. Prövningen av pedagogisk skicklighet skall avse såväl planering, genomförande och utvärdering av undervisning som handledning och examination. Skickligheten skall vara väl dokumenterad och på ett sådant sätt att även kvaliteten kan bedömas.

Som allmänt behörighetskrav för anställning som lärare vid Stockholms universitet gäller att ha såväl förmåga att samarbeta som den förmåga och lämplighet i övrigt som behövs för att fullgöra arbetsuppgifterna väl.

Därtill preciseras att sökande får åberopa endast sådana skrifter som publicerats eller föreligger som manuskript senast vid ansökningstidens slut.

Med manuskript förstår Humanistiska fakultetsnämnden här, i enlighet med gällande riktlinjer för antagning som docent, ett arbete som redan antagits för publicering.

Dessa riktlinjer är fastställda av Humanistiska fakultetsnämnden den 3 mars 2009 och reviderade den 31 mars 2009, efter föredragning av prodekanus, professor Astrid Söderbergh Widding.

Dokument för sökande och sakkunniga, se <http://www.su.se/medarbetare/personal/personaladministration/anstallning>

- Anställningsordning för anställning av lärare (AOSU)
- Mall för ansökan om anställning som och befordran till professor eller universitetslektor